

Briļļu Lauks

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS JĒKABPILS UN KRUSTPILS RAJONU
KOMITEJU UN RAJONU DARBAĻAUŽU DEPUTĀTU PADOMJU ORGĀNS

Nr. 15 (2653)
22. gads

Sestdien,
1962. gada 3. februārī

Maksā
2 kap.

NERETAS AĢITPUNKTĀ

Neretas ciemata tautas nama logi vakaros parasti gaiši. Vienā no istabām iekārtots plašs aģitpunkts. Šeit ir mājīgi, silti, var pacīkstēties šaha un dambretes spēlē, noklausīties lekciju, piedalīties pārrunās, ko bieži sarīko aģitatorus A. Sustīņa, J. Rubule, A. Burka un citi ciema lektoru grupas locekļi. Un vēlētāji uz šejieni nāk labprāt.

D. Slikšana foto

Saņemot komjaunatnes biedra karti

Droši vien ilgi Sigurdam paliks atmiņā šā gada 27. janvāris, kad viņam atklātajā komjauniešu un jauniešu sapulcē izsniedza tumši sarkano grāmatīti ar Vladimira Iljiča Leņina siluetu uz vāka. Jā, kolhoza «Rekords» laukkopis Sigurds Skrupskis ir cienīgs nēsāt šo dokumentu. Raksturā vienkāršs, ārienē nav nekā ievērojama. Varbūt atšķirīgs tikai ar kautrīgo smaidu un galvenais — uzcītību, neatlaidību darbā. Tieši šo īpašību dēļ Sigurds ieguvis visu lauksaimniecības arteļa biedru cietu.

S. Skrupskis ir viens no tiem cilvēkiem, kuri izprot, ka komunis-

ma uzvaru var tuvināt tikai ar neatlaidīgu darbu. Pagājušajā gadā viņš nopelnīja 509 izstrādes dienas. Un laukkopji zina, ka tik bagātu «pūru» nav viegli iegūt.

Saņemot komjaunatnes biedra karti, jauniešiem turpat sapulcē uzņemās arī paaugstinātas saistības — šajā gadā nopelnīt 600 izstrādes dienas.

Līdzšinējie pūliņi un darba pānākumi ir ķīla tam, ka Sigurds savu solījumu izpildīs.

V. KŅSEVEROVS,
LĒKJS Jēkabpils rajona komitejas instruktors

Aģitatori pie vēlētājiem

Līvānu stikla fabrikas partijas pirmorganizācija PSRS Augstākās Padomes priekšvēlēšanu kampaņas politiskās aģitācijas darbam vēlētāju vidū izraudzīja pašus aktīvākos un pieredzējušākos aģitatorus. Divpadsmit cilvēku lielais aģitatoru kolektīvs diendienā pilda savu cildeno pienākumu. Nesen notikušajā seminārā sīki iztīrījām aģitatoru tuvākos uzdevumus.

Mūsu aģitatoriem masu politiskais darbs jāveic gan rūpnīcā, gan pirmā Līvānu pilsētas aģitācijas punkta darbības rajonā. Cehos mūsu starplaikos risinās pārrunas ar vēlētājiem, strādniekiem iepazīstas ar jaunākajiem laikrakstu materiāliem. Aģitatori cenšas panākt tādu stāvokli, lai vēlētāji ik dienas zinātu priekšvēlēšanu kampaņas

norisi, informē tos par visu jauno. Mēdz teikt, ka vislabākā aģitācija — katra aģitatora personīgais ieguldījums komunisma celtniecībā. Tādi aģitatori kā L. Fjodorovs, O. Erele, N. Kučinskis, V. Ivanova un citi var droši stāties vēlētāju priekšā, aģitēt par PSRS Augstākās Padomes vēlēšanu cietni, sagaidīšanu sprādzīgu ražošanas sacensībā. Viņi paši ir darba pirmindnieki, uzņēmuma labākie darbinieki.

Pašlaik aģitatori, pildot savus pienākumus, apmeklē vēlētāju vienu dzīves vietās, noskaidro, cik starp viņiem tādu, kas 18. martā balsos pirmo reizi, pārbauda, cik viņu mikrorajonos gados veco un slimo, interesējas, vai līdz vēlēšanu dienai iedzīvotāji neizbrauks uz citu

Propagandējam kongresa materiālus

Mūsu skolā izvērsti plašs darbs, lai studētu PSKP XXII kongresa materiālus. Klasu kolektīvos katru dienu notiek pārrunas. Divas reizes nedēļā gan skolēni, gan skolotāji lasa referātus par PSKP XXII kongresa materiāliem un PSKP Programmu. Pašlaik noorganizēts cikls par komunistiskās morāles kodeksu.

Nesen skolas dzīvē bija ievērojams notikums — pie mums viesojās PSKP XXII kongresa delegāte kolhoza «Komunārs» slaucēja b. Čakstena. Viņa saistoši pastāstīja gan par kongresa norisi, gan arī par savu darbu.

— Studēsim ne tikai paši, bet palīdzēsim to darīt arī citiem, — apņēmās 10. un 11. klases audzēkņi. Viņi ielānojuši palīdzēt komjaunatnes organizācijai iepazīstināt ar kongresa materiāliem Biržu kolhoza ļaudis.

M. Jaudzems,
Biržu internātskolas audzēkņis

Komjaunieši A. Naglis priekšgalā

Visus spēkus šī gada bagātās ražas izaudzēšanai — ar tādu devīzi pašlaik strādā lauksaimniecības arteļa «Leņina karogs» laukkopji un mehanizatori.

Mēslojuma vedēju brigādē ietilpst septiņi traktori. Pēteris Zālītis, veicot mēslojuma mehanizētu iekrausšanu, šajā mēnesī ar savu DT—54 pārcēlājis vairāk nekā 700 tonnu. Šo daudzumu uz tūriem ar savu traktoru piekabēm tai pašā laikā izveduši traktoristi A. Naglis, V. Vasiljevs, J. Andersons, J. Macanovs un citi. Krietnākais veikums līdz šim komjauniešiem A. Naglim, kura rēķinā skaitās 180 tonnas vērtīgā lauku mēslojuma.

Pašlaik mehanizatori savus galvenos spēkus sakoncentrējuši pirmajā brigādē.

A. Krastiņš,
mūsu korespondentu punkta vadītājs Krustpils ciemā

Par pilsētu, ciemata un ciemu padomju sociālistiskās sacensības rezultātiem 1961. gadā

Nesen Jēkabpils rajona padomes izpildu komiteja savā sēdē apkojoja pilsētu, ciemata un ciemu padomju sociālistiskās sacensības rezultātus lauksaimniecības produktu ražošanā 1961. gadā. Labākie rādītāji sasniegti Daudzeses un Sēlpils ciemos. Daudzeses ciemā iegūts arī viens no lielākajiem piena izslaukumu kāpinājumiem. Salīdzinot ar pērnā gada, te no vienas govs izslaukts par 120 kg piena vairāk. Vēl labāki rezultāti šajā ziņā ir Dignājas ciemā, kur izslaukums kāpināts par 140 kg no govs. Sēlpils ciemā

ražots visvairāk piena uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Uz šādas platības gaļas ražošanā pirmo vietu ieņem Lones ciems ar 50 cnt. Tikai par 5 cnt mazāk gaļas iegūts Pilskalnes ciemā. Cūkgaļas uz 100 ha aramzemes visvairāk — 65 cnt saražots Salas ciemā. Olu ieguvē plānu par 109 procentiem izpildījis Neretas strādnieku ciemats, bet Rites ciems — par 108 procentiem.

Nemot vērā kopējos panākumus lauksaimniecības produktu ražošanā, kā arī valsts iepirkuma plāna izpil-

dē, Jēkabpils rajona padomes izpildu komiteja atzina par uzvarētāju Daudzeses ciema padomi. Kā labākās saistību izpildē atzīmētas Sēlpils, Dignājas un Salas ciemu padomes.

Izpildu komiteja atzīmēja arī Daudzeses un Leimaņu ciemu padomju panākumus organizatoriskajā darbībā, bet finansu jautājumu kārtošana priekšzīmīgākie bijuši Dignājas un Sēlpils ciemu padomju darbinieki.

B. Slišāne,
Jēkabpils rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas sekretāre

Pionieri savākuši 185 t metāllūžņu

Pagājušajā gadā Jēkabpils rajona skolēni un pionieri parādīja labu iniciatīvu melno metālu lūžņu vākšanā, nododot otrreizējā metāla lūžņu vākšanas krautuvē ap 185 t «melnā zelta». Sevišķi centīgi šajā darbā bija Neretas, Jēkabpils vidusskolas, Seces septiņgadīgās skolas au-

dzēkņi u. c. skolēni. Pamatojoties uz Latvijas LKJS CK biroja šī gada 17. janvāra lēmumu, par šī gada skolēnu, komjauniešu, pionieri savāktajiem metāla lūžņiem naudu pārskaitīs tieši republikas skolu, komjaunatnes organizāciju tekošajā rēķinā. Ja šīm organizācijām tāda

nav, nauda par savāktajiem metāllūžņiem jāpārskaita pilsētas vai rajona komjaunatnes komitejas tekošajā rēķinā. Tas vēl vairāk stimulēs mūsu jauniešu ierosmi.

G. Korotičs,
Jēkabpils rajona otrreizējā metāla lūžņu vākšanas pilnvarotais

Jēkabpils rajona padomes VI sesija

Komunisma celtniecības gaitā vēl vairāk palielināties vietējo padomju loma, kuras ir visaptverošākas darbaļaužu masu organizācijas. Apvienodamas sevi valsts un sabiedriskās organizācijas iezīmes, padomes arvien vairāk kļūst par sabiedriskām organizācijām, kuru darbībā plaši un tieši piedalās

strādnieki, zemnieki, inteliģences pārstāvji.

Kā Jēkabpils rajona padomes izpildu komiteja aiztecejušā gadā pratusi vadīt un kontrolēt padomju darbu, risināt svarīgos tautas saimniecības un kultūras celtniecības uzdevumus — par to šajās dienās sprieda padomes VI sesija.

AUGSTI PRODUKTĪVU LAUKSAIMNIECĪBU

— tā bija galvenā tēma sesijas referātos un debatēs. Izpildu komitejai ar sava plašā aktīva palīdzību diendienā jārisina šīs galvenās uzdevums. Bet lauksaimnieciskajā ražošanā rajonā vēl daudz lielu robu. Deputāts b. Peļņiks savā referātā atzīmēja, ka panākts gan zināms kāpums graudaugu ražošanā, palielināta sējumu platība, kā arī celusies graudaugu ražība caurmērā no hektāra. Turpretī kukurūzas zaļās masas vidējā raža krietni zemāka — samazinājusies par 60 cnt no hektāra. Līdzšinējās graudaugu un kukurūzas ražas nenodrošina pilnvērtīgu barības bāzi ganāmpulkiem. Tāpēc 1961. gada noslēgumā valstis cūku skaits, salīdzinot ar 1960. gadu, rajonā samazinājies vairāk nekā par 2.000 galvām. Daļa kolhozu atpaliek piena ražošanā. Ja kolhozi «Uzvara», Višinska un «Vienība» kāpinājuši šī gada pirmajā dekadē piena ieguvu no katras govs, tad Ābele izmēģinājumu paraugsaimniecībā un Seces padomju saimniecībā ieguva krietni mazāk piena nekā pērn.

Rajona saimniecības, kopā ņemot, nav spējušas nodrošināt liguma saistības ar valsti. Tikai 11 saim-

niecībās piena pārdošanā tās izpildītas 95—100 procentu apmērā. Gaļas sagādes uzdevums rajonā veikts tikai par 86 procentiem. Acīm redzami, ka tas ir sliktas darba organizācijas rezultāts. Ar katru gadu rajonā garāks kļūst darba pirmindnieku saraksts. Kolhozu «Centība», «Ezerkrasts», «Draudzība» loppokes V. Elksne, M. Budena, L. Brangale un daudzas citas pierādījušas, ka var no govs gadā izslaukt 3700 līdz 4431 un vairāk kilogramu piena. Rajona mērogā caurmēra izslaukums no govs — 2256 kg salīdzinājumā ar labākajiem darba rādītājiem liecina, kādas milzīgas rezerves piena izslaukumu kāpināšanā vēl neizmantotas.

Ir mums tādi cūkkopji kā M. Ergle Sēlijas kolhozā, D. Elksne Staburaga kolhozā, kolhozā «Vārpa» M. Grāmatnieks, kas iegūst gada laikā no valsts cūkas 21 un 22 sivēnus. Ir mums teicami putnkopji, augstu graudaugu un kukurūzas ražu meistari. Bet viņu pieredzi vēl maz popularizē.

Referents b. Peļņiks norādīja uz nepieciešamību mehanizēt smago

(Turpinājums 2. lpp.)

Jēkabpils rajona padomes VI sesija

(Turpinājums no 1. lpp.)

darbu procesus, ietekmējot lopu mītināšanu. Rajona saimniecības gan iegādājušās 36 automātiskos slauksanas komplektus par 352,7 rubļiem, rezerves daļas visāda veida mašīnām, taču tas ir maz. Lauku tehnikas kantora noliktavās joprojām lieli lauksaimniecības mašīnu un rezerves daļu krājumi, kurus saimniecības neizpērk.

Galvenā uzmanība turpmāk, — sacīja deputāts b. Kokainis, runādam debatēs, — mums jāvelta rajona tautas saimniecības atpalikušākam iecirknim — lauksaimniecībai. Rajona izpildu komitejai šajā nozarē palīgā jāaicina deputātu un aktīvistu lielākā daļa. Biedrs Kokainis prasīja vairāk neatlaidības un noteiktības no izpildu komitejas puses svarīgu jautājumu kārtošana. Tā, piemēram, mākslīgās apsekošanas stacijas vadošie dabieki patlaban aizņemti ar visādiem netiesīgiem pienākumiem tikai tādēļ, ka celtniecības organizācijas nepilda savas funkcijas. Katram taču jāatbild par uzticēto iecirkni. Bet govju ālavība pieaug, un mākslīgās apsekošanas rezultāti daudzās vietās ļoti slikti.

Kolhoza «Sarkanais partizānis» biedriem šajā gadā lieli nodomi — kāpināt piena izslaukumus līdz 465 cnt uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes, gaļas ražošanu palielināt par 30 procentiem, iegūstot 70 cnt gaļas uz katrām 100 ha aramzemes. Deputāts b. Kokainis uzsvera, ka, attīstot lauksaimniecisko ražošanu, kolhozos izvirzīsies arī jaunas vajadzības. Tā, piemēram, novecojies ir pašreizējais liellopu kūts tīrveida projekts. Katrā ziņā tajā jāparedz arī telpas lopbarības sagatavošanai. Tas īpaši attiecināms uz skābarību. «Sarkanajā partizānī» skābarības saražots, cik govīs var apēst.

Par būtiskiem trūkumiem lopu zooveterinārijā apkalpošanā runāja deputāts b. AUZANS. Mēs sūdzamies, ka slikti strādā mākslīgās apsekošanas stacija, bet šīs stacijas tehniku darbu neviens nekontrolē. Tehniķi bieži vien strādā ļoti pavisri, antisemitāros apstākļos. Lai novērstu šādas nekārtības, katrā ziņā vajadzētu apmācīt lopkopes, paaugstināt viņu zināšanu līmeni.

Ir nobriedis jautājums, — uzsvera b. Auzāns, — jaunuzcelto lopu mītnu pieņemšanas komisijā iekļaut arī veterināros speciālistus. Tad neatkārtotos tādi gadījumi kā kolhoza «Vārpa», kur šogad nodota ekspluatācijā jaunā putnu kūts. Šai ēkai trūkst ventilācijas, kā rezultātā slapjš sienas, putniem trūkst gaisa. Tādos apstākļos putnu krāšanu nevar likvidēt neviens veterinārais darbinieks.

CELT RŪPNIECĪBAS RAZOJUMU KVALITĀTI

Ja paanalizējam rajona rūpniecības uzņēmumu darbu pagājušajā gadā, — teica b. Peļņiks, — tad pirmajā mirklī viss šķiet labi. Kā rajona rūpniecības, konservu rūpniecības, tā arī mežrūpsaimniecības gada uzdevumu veikšana. Jēkabpils MRS 1961. gada janvārī sāka cīņu par komunistiskā darba kolektīva nosaukuma iegūšanu. Augstais nosaukums piešķirts 3 brigādēm un 31 komunistiskā darba triecieniekam.

Taču mēs nedrīkstam paslēpties aiz vispārējiem rādītājiem. Rūpniecībā vadītājiem šogad daudz jāstrādā, lai noguldinātu lielos robežu ražojumu kvalitātē. Rūpniecībā produkcija vēl ir ļoti zemas kvalitātes — mēbeles stāv veikalos, bet neviens nepērk, jo tās ir zemas kvalitātes un dārgas. Lētāk tās nav iespējams pārdot, jo savukārt pašizmaksa augsta.

Reizē ar cīņu par kvalitāti rūpniecības kombinātā neatliekams uzdevums ir panākt asortimenta plāna izpildi.

ZEMĀKU PASIZMAKSU

Deputāts b. Formakovs runāja par grūtībām remontu celtniecības iecirkņā darbā. Uzņēmums netiek galā ar peļņas uzkrāšanas uzdevumu. Joprojām augsta padarīto

darbu pašizmaksa. Iecirknis pērn strādāja ar zaudējumiem.

Neatrisināts jautājums, — sacīja b. Formakovs, — ir ķieģeļu sagāde. Pašreiz ķieģeļu iecirknim tālā transporta dēļ maksā dārgāk, nekā var prasīt no pasūtītāja.

Sistemātiskos zaudējumus remontu celtniecības iecirknim rada arī 11. ATK. Transportu gan sarūnā agri no rīta, pulksten 6, taču mašīnas remontu celtniecības iecirknī ierodas tikai ap pulksten 10. Bet četras stundas liels skaits strādnieku pavadījuši bezdarbībā — viņiem jāmaksā par dīkstāvi.

Biedrs Formakovs aicina deputātus nepaiekt nevērigi garām būvdarbu objektiem, palīdzēt atsegt trūkumus. Pērn iecirknis strādāja 211 objektos. Tos sīki kontrolēt nav iespējams. Notiek būvmateriālu izšķērdēšana, it īpaši tādēļ, ka pasūtītājiem trūkst arī tehniskās dokumentācijas. Izglītības nodaļai no 33 objektiem 14 trūka tehniskās dokumentācijas. Kā tadā gadījumā var būt kontrole par būvmateriālu izlietošanu?

Par tehniskās dokumentācijas trūkumu runāja arī starpkolhozu celtniecības organizācijas vadītājs b. Behmanis un asi kritizēja vietējās saimniecības nodaļu, kas šādu stāvokli pieļauj. Viņš uzsvera, ka uzņēmums nevar daudz maz normāli strādāt bez apgrozības līdzekļiem. Bet kolhozi «Ozols», «Uzvaras», «1. Maijs» un vēl citi nemaksā paju naudas.

TAUPIGI IZLIETOT VALSTS RUBLI

Par rajona budžeta izpildi un par budžetu 1962. gadam sesijā referēja deputāts b. Zakovics.

Rajona budžets ienākumos pērn izpildīts par 100,5 procentiem, bet izdevumos — par 98,7 procentiem, ienākumiem pārsniedzot izdevumus par 114 tūkstoš rubļiem.

Deputāts b. Zakovics ziņoja, ka rajona budžets ieņēmumu daļā visumā pildījās labi, izņemot remontu celtniecības iecirkni, kas nedeva budžetam atskaitījumus no peļņas 17,9 tūkstoš rubļu apmērā. Arī finansu nodaļa pieļāva nodokļu parākus 1536 rubļu apmērā.

Referents asi runāja par tiem iestāžu un uzņēmumu vadītājiem, kas budžetu pildījuši nevērigi, nolaidīgi, pat vienā otrā gadījumā vadijušies no personīgām interesēm. Jaunjelgavas pilsētas budžeta izpildē uz līdžekļu izlietošanu pērn konstatēts bezsaimnieciskums un bezatbildība. Asfaltējot Jaunjelgavas trotuārus, pieļauta darbu pierakstīšana par 1732 rubļiem, pilsētas labierīcības līdzekļi izlietoti komunālo uzņēmumu kantora mašīnas kapitālremontam u. tml.

Ir gadījumi, kad viena otra iestāžu vadītāja galvā nobriest «pekšņas idejas», kuras viņš bez sevišķām pārdomām realizē. Mēmeles invalidu nams pasūtīja projektu 12-dzīvokļu dzīvojamās mājas celtniecībai, neskatoties uz to, ka nav finansēšanas avotu šādas mājas celtniecībai. Par projektu saņemtais 100 rubļu, un tajā pašā laikā šis projekts tiek pārvērst par arhīva dokumentu. Šādi «ideju radītāji» saucami pie atbildības.

Vēl novērojama parādība, ka tie iestāžu un uzņēmumu vadītāji, kas gada laikā maz interesējas par budžeta izpildi, decembra mēneša pēdējās dienās dara visu, lai tikai naudu kaut kā izlietotu. Neretas kultūras nams par inventāram paredzētajiem līdzekļiem gatavs pīrkt virpu. Skola iegādājas trīspoguļu, Druvu padomju saimniecības bērnu sile — akordeonu un citas mantas par 870 rubļiem, lai tikai iztukšotu gada beigās kontu. Neretas bērnu dārzs savukārt apkalpojošam personālam šajā pašā nolūkā sapirka pa pārim valēnku.

Sesija, noklausījies deputāta b. Lūciņa līdzziņojumu, apstiprināja rajona budžetu 1962. gadam, kā arī tautas saimniecības plānu.

Sesijas dalībnieki pieņēma plašu lēmumu, kurā ir runa par visu tautsaimniecības un kultūras darba iecirkņu uzdevumiem 1962. gadā.

Piedaloties LLKJS CK bi-

roja izsludinātā-

jā reidā, kura

nolūks noskaidrot tehnikas re-

montu un uzglabāšanu, Krust-

pils rajona lauku un pilsētu

komjaunatnes aktīvistu turpina at-

klāt trūkumus daudzās saimniecī-

bās. Kolhoza «Sarkanais karogs»

komjaunieši kopā ar komjaunatnes

rajona komitejas darbiniekiem, ap-

meklēja kolhozu «Zelta vārpa».

Tur varēja daudz ko derīgu mā-

cīties. Sajā saimniecībā tūlīt pēc

rudens darbu pabeigšanas sastādi-

ja rūpīgi remonta grafiku, ievēro-

jot to, kādas mašīnas vispirms jā-

salabo. Lauksaimniecības mašīnu

remonts tur arī rit sekmīgi: no 7

traktoriem izremontēti 5. Cetri

no tiem jau ved organisko mēslu-

jumu. Rušināmo kultūru traktori

ir jau darba kārtībā un novietoti

garāžā. 80 procenti no traktoru

arkliem, kultivatoriem, sējmašīnām

u. c. piekabes inventāra izremontē-

ti, saejļoti un kārtīgi novietoti uz

paliktņiem pie mehāniskajām darb-

nīcām. Nevar būt runas par labu

tehnikas stāvokli, ja to nenofira un

nenoliek drošā vietā. Sai patiesi-

bai seko komjaunieši.

Kolhoza jaunieši daudz pūļu pie-

likuši, lai tehnika ceturto septīngā-

dzes pavasari sagaidītu pilnīgi sa-

gatavota. Mehāniķis b. Caune

atzinīgi novērtē komjauniešu Pēte-

Energiski novērst trūkumus

ra Peisenieka priekšzīmīgo darbu gan viņam uzticētās tehnikas labošanā, gan palīdzot citiem biedriem.

Vietalvas padomju saimniecībā ir liels mašīnu un traktoru parks, daudz lauksaimniecības inventāra. Tehnikas remonta un tās apkalpošanas iespējas te lielākas, jo ir plašas un labiekārtotas darbnīcas. Arī komjaunatnes pirmorganizācija te daudzskaitlīga. Diemžēl, paviršību te ļoti daudz. Netālu no darbnīcas uz klāja lauka vēja un laika zoba varai pamesta jauna sējmašīna. Diskiem uzmetusies rūsa, tie iestīguši zemē un iesaluši. Pie lielās garāžas, kur piekabes inventāram ir speciāli iekārtots laukums, stāv ar dubļiem netīras sējmašīnas. Zem riteņiem un diskām neredz paliktņus. Līdzīgs liktenis arī traktorvilkmes kūlīšu sējējam. Un kā glabājas varenie druvu kuģi? Tie gan novietoti garāžā, bet ritošā daļa apkārt sasalušiem dubļiem. Dažu sējmašīnu iekšpusē rēģojas minerālmēslu paliekas... Jā, te, kā saka, komentāri lieki.

Protams, vainu var uzvest Lauktehnikas rajona nodaļai, kas bieži vien laikā nenodrošina saimniecības ar rezerves daļām, tomēr ko vainot par paviršību tehnikas gla-

bašanā? Vai te nav vainīga arī komjaunatnes pirmorganizācijas komiteja ar sekretāru, pieredzes bagāto mehanizatoru Uldi Purgali priekšgalā? Komjaunieši labprāt nāktu palīgā gan sakārtot tehniku, kuras glabāšanā ir daudz trūkumu, gan sarīkot kādu talku mēsloma vešanā, bet organizatoru nav...

Dažu rezerves daļu trūkuma dēļ vairākiem mehanizatoriem nav darba, tie staigā apkārt un neko nopietnu nedara. Protams, arī algas šā iemesla dēļ tikpat kā nav. Vai tad šādos gadījumos šiem biedriem nevarētu atrast kādu nodarbošanos?

Pārrunājot par tehnikas remontu un sagatavotību pavasarā darbiem padomju saimniecības komjaunatnes pirmorganizācijas komitejas sēdē, darbnīcas vadītājs Juris Baumanis ierosināja atrisināt jautājumu par mehanizatoru darba laika pilnīgu izmantošanu. Nolēma arī nekavējoties organizēt talkas, lai novērstu reidā atklātos trūkumus.

P. Obelis,
P. Kuzmins,
kolhoza «Sarkanais karogs»
traktoristi
P. Mauriņš,
LLKJS Krustpils RK instruktors

Viņi negriež ceļu grūtībām

Ar katru gadu melioratori purviem atkaro arvien jaunus un jaunus platības. Tajās vietās, kur agrāk bija sliksnā, tagad zaļo pļavas, vilņojas rudzu un kviešu druvās. Mēs zinām, ka septīngādē, nosusinot purvus, jāpieaug arī kolhozu un padomju saimniecību mežu platībām. Mežs — viena no mūsu republikas lielākām bagātībām. Pēc nosusināšanas mežu platības strauji paplašinās. Tas ir milzīgs ieguvums mūsu tautas saimniecībai.

Neviens panākums nerodas pats no sevis, bez pašizliedzīga darba. Vispirms jāierīko novadgrāvju trases, atzīmējot tās dabā un kartē. Pēc tam tās jāatbrīvo no augošā meža, un tikai tad darbu sāks ekskavatori, kurš atstāj aiz sevis platu, dziļu grāvi, kas arī nodrošina apkārtējam mežam jaunu augšanas sparu.

Pagājušajā gadā Neretas mežniecības meliorējamā platība bija jāizrok vairāk nekā 105.000 kubikmetru grunts, tādā veidā nosusinot

vairākus simtus hektāru meža. Sakarā ar siltu un lietaino ziemu grāvju trases no augošā meža neatbrīvoja. Pienāca pavasaris, bija jābūvē grāvju rakšana. Nācās izlemt, ko darīt. Atrisinājums tomēr radās. Talkā nāca rīdzinieki ar saviem purvu iznīcinātājiem — ekskavatoriem. Mežrūpnieki savukārt apņēmās izcirst grāvju trasi un izpildīt nosusināšanas uzdevumus. Sākumā likās, ka kausa milzeņi ātri panāks pēc izskata mazos meža treilējamos traktorus un to apkalpes — mazās kompleksās brigādes. Tad rastos ekskavatoru dīkstāve, apdraudēts būtu ražošanas plāns. Šai gadījumā nekāds kompromiss starp melioratoriem un mežrūpniekiem nebija pieņemams.

Rokamās un no meža atbrīvojamās trases vairāku kilometru garumā vilkās pa visu nosusināmo purvāju. Mežā traktoram līdz iekraušanas vietai bija ar koku krāvu jābrauc dažī kilometri pāris simt metru vietā, kā tas ir par-

tajās meža cīsmās, un pie tam purvājā. Dažos traktoristos un strādniekos radās neticība, viņi uzskatīja par utopiju visu pasākumu izpildi. Bija arī tādi, kas pareģoja, ka ekskavatori stāvēs un ar mežniecības plāns kokmateriālu pievešanā netiks izpildīts.

Komjauniešis Jānis Ormanis, kurš strādā par traktoristu un brigādieri, bez spriedelējumiem purva malā gatavoja savu traktoru, lai veiktu to, par ko ļaudis šaubījās. Viņš no sākuma brauca visgarākajā un grūtākajā trasē, aiz vadītāja sekoja viņa saliedētā brigāde. Tie bija viri, uz kuriem varēja paļauties, rūditi vairāku gadu kopējā darbā mežu cīršanā. Motorzāģa vadītājs Francis Kozulis bez kavēšanās prātā nogāz katru koku istajā vietā, lai tas traktoristam būtu ērti un ātri paņemams. Lūk, Pēteris Medžikovskis — liekas, ka viņa spēcīgā auguma priekšā vien purviem jāatkāpjas. Dainis Lasmanis arī nav no tiem, kas griež ceļu grūtībām... Viri visi kā viens ne tikai vēju rūdītām sejmām, bet arī stipru garu — viri, kuri maz runā, bet daudz dara.

Radās arī ticība, ka sāktais uzbrukums purviem vainagosies sekmēm. Ar saviem panākumiem J. Ormaņa ļaudis aizrāva arī pārējās mazās kompleksās brigādes. Visiem bija viena doma — ātrāk jāizcērt trase! No agra rīta apkārtnē tricināja motorzāģu, traktoru un ekskavatoru duna. Uzbrukums purviem bija sācies... Dažbrīd dažam Tēviņas kara dalībniekam atāusa atmiņas no frontes laikiem. Kādreiz taču gaisu te tricināja sprādzienu troksnis... Nē, šoreiz tas nebija šāvīnu šķembas, tika spridzināti celmi, un traktors, skaidrā rūkdams, vilka uz krautuvī savu kārtējo krāvu...

Bija arī kritiski brīži, purvāja traktori dažkārt iegrīma, bija jālīdz palīgā kaimiņu brigādes tehnika. Izvāgots ceļš pieplūda ar ūdeni, un traktors brīžiem līdz kabīnei pazuda dubļos, ventilators apšāca mehanizatoram seju, bet viri nepadevās. Brigadieris J. Ormanis, izkāpis no sava dīzeļa rumaka, bija mozs un smēja par saņemto «auksto dušu».

«Ar tādiem vīriem visu var veikt» vēlāk atzina meliorācijas darbu vadītājs.

J. Ormaņa vadītajai brigādei sekoja un pašizliedzīgi cīnījās arī kompleksās brigādes, kuru priekšgalā bija traktoristi S. Baidakovs, A. Tilpiņš un J. Robežnieks. Rudeņā visas trases bija no meža atbrīvotas un novadgrāvji izrakti. Viri bija pierādījuši, ka vajadzīga tikai laba griba un apņēmība, un visnepatīkamākie cietokšņi padosies.

A. Pauniņš,
Jēkabpils MRS mežu apsardzības inženieris

AR TO JĀSĀK

— Redzēs, redzēs, kā vēl būs ar visiem tiem sevišķajiem labumiem, kurus sola, — neticīgi teica kāda māmuļa par Jēkabpils pirmās vidusskolas vienpadsmito klasu audzēkņu kolektīvo līgumu ar Druvu padomju saimniecības vadību. Jaunieši apņēmās pēc mācībām strādāt padomju saimniecības tīrums.

Tāpat kā citas mātes, viņa bija norūpējusies par sava bērna labklājību. Viņai un citām mātēm, kuras tāpat nobažījās par saviem dēliem un meitām, jāsaprot, ka tieši: — Nē, sevišķu labumu nebūs.

Tos nesola saviem audzēkņiem ne skola, ne padomju saimniecības vadība.

Būs parastais lauku darbs, protams, šeit jāsaprot mūsdienu ražošanu ar traktoriem, kombainiem, mašīnām. Jaunuzceltajā mājā nākošajiem strādniekiem iekārtotas dzīvojamās telpas, ēdnīcā viņi saņems lētu uzturu, alga pēc pastāvīgajām likmēm, parasta garuma darba diena, iespēja mācīties vaklatīnē, sesiju laikā apmaksāts atvaļinājums, sestdienas vakaros un atpūtas dienās kultūras pasākumi, mākslinieciskā pašdarbība un ļoti stingra prasība — labi strādāt un godīgi uzvesties.

Kā redzams, šajos nosacījumos nekā neparasta nav — tā ir dzīve, kāda šodien ir miljoniem cilvēku, kas godīgi pilda savu pilsoņa un padomju cilvēka pienākumu.

Mūsu jaunieši taču nedodas uz laukiem, lai meklētu «maizi bez garozas» un vietu, kur «tēji me-

dzers». Viņi iemācījušies, kas ir pienākums, viņi zina, ka vajag sabiedrībai arī kaut ko dot, ne tikai no tās ņemt. Jaunieši grib būt pilntiesīgi komunisma cēlāji, grib just miljonieru komunisma cēlāju plecu pieskārienu, varenā darba patosu, kas aptvēris mūsu zemi no Ziemeļu Ledus okeāna līdz sveltmainajam Karakumam, no Kurīļu salām līdz Baltijas jūrai.

— Ja man jautātu, vai es spētu veikt kādu grūtu uzdevumu komunisma uzcēlšanas labā, zināt, ko es atbildētu? Varētu gan, kopā ar biedriem, kolektīvā, draugu pulkā. Protams, zināmas korektīvas manos iecerētajos nākotnes nodomos būs jāizdara. Taču sabiedrībā un manis pašas izlolotie sapņi to prasa, un es kopā ar biedriem došos uz padomju saimniecību, — saka 11.-a klases audzēkne Gunta Nazarova.

Nē, draugu un biedru ierastajā kolektīvā nebūs grūti godam īstenot pirmo isto lidojumu lielajā dzīvē. Kopā ar biedriem viegli pārvarēt grūtības, vieglāk izcīnīt uzvaras. Biedra plecu blakus jūtot, nevar kļūt gēlvēlusi un dezertieris.

Turieties kopā, jaunie draugi! Grūtībās cieši līciet plecu pie pleca un jūs uzvarēsiet. Prieka mirkļos esiet kopā, tāpat kā ikdienas darbā. Jūs esat uz lielā un pareizā dzīves ceļa, draugi! Komunisma celtniecības laikmeta svarīgākā fronte — darbs gaida jūs.

L. Kuzāne,
Jēkabpils pirmās vidusskolas skolotāja

Vienas brigādes laužu domas un darbi

Atpalikusi brigāde saimniecībā... Rūgti to atzīt gan jaunajam brigadierim b. Viļevičam, gan pašiem kolhozniekiem. Bet vaina galvenokārt jāmeklē ne jau citur kā tikai pašu darba organizācijā.

Liekas, arī skaitļi — 11,6 cnt no hektāra ziemāju un vēl mazāk vasarāju runā par to, ka augsnei pietrūka barības. Vai tad 3 t (!) organiskā mēslojuma uz aramzemes hektāra pietiek? Ne visus laukus sastrādāja rudenī, graudus zemē kaisīja vēl, pieļāva ražas zudumus. Jau Ļeņina kolhozā ir ļoti zema vidējā kartupeļu raža — 89 cnt no hektāra, bet trešajā brigādē tā gandrīz vēl uz pusi mazāka. Kā saka, sēklas tiesa tikko iznāk...

Vai par augsnes sastrādāšanu un auglības celšanu nevarēja domāt jau iepriekšējā gada rudenī un ziemā? Protams, vajadzēja, bet ne jau visi to saprata. Ne mazums bija signālu arī par to, ka mehanizatori strādā slikti, pārkāpj agrotehnikas noteikumus. Brigādē ir skābās augsnes, bet to kalpošanai nepievērsa īsto uzmanību. Un mēslojuma pavairošanas iespējas, vai tādu nav? Kolhoza pakaišu kūdras trūkst, to iepērk un iznāk padārgi. Ja ne tikai šogad, bet jau pērn šeit būtu izmantojuši kaut vai lauksaimniecības atkritumus — rudzu pelavas, bojātus salmus, sēklas ābolīvas, paliekas, ko varētu kompostēt kopā ar viru, arī tad nenāktos runāt par zemām ražām, atpalcību brigādē. Un lielā mērā tas atkarīgs no brigadiera.

Lai cik savādi tas izklausos, tomēr izrādās, ka lielākie celmlauži brigādē ir gados vecie kolhoznieki P. Bērziņš, J. Lūsis, J. Siliņš un vēl citi. Ja arī O. Vilciņš, P. Lasmanis, N. Sidorova un vēl viens otrs spēcīgs vīrs vai sieviete aktīvāk piedalītos ražošanas darbā, nelāpītu pagāris 3 dienas no vietas, kā to dara O. Vilciņš, tad darbus padarītu labāk. Fakts, brigadieriem vajadzēja stingrāk rīkoties ar darba disciplīnas pārkāpējiem, tomēr, izņemot nopūtas un sūrošanos, no Viļeviča cita nedzirdēja.

Kāpēc, piemēram, nenoplūkti palika ap 0,2 ha līnu? Te visvairāk gan jāvaino brigadierī, ko arī viņš atzina. Nesadalīja laucīnus katram kolhozniekam, pietrūka atbildības sajūtas par sabiedrisko mantu. Tikai paviršības dēļ saņēma vairāk nekā 4 maiši sēklas ābo-

līna. Kur bija brigādes vadītājs, paši laukopji? Un, lūk, zaudējumi...

Sējumu kopšanā un ražas novākšanā trešā brigāde cerēja tikai uz tehniku, neliekot lietā zirgus. Laikā, kad katra diena zelta vērtā, šī iemesla dēļ novēlējās sējumu kopšana, ražas novākšana. Ieauga nezālēs cukurbietes, kartupeļi, lauku karaliene nereti bija pabērnā lomā. Laukkopis b. Oļukalns pamatoti pārmeta paviršību, ko brigadieris pieļāva, sējot kukurūzu. Laukus neprecīzi samarkēja, tāpēc bija grūti tos apstrādāt. Lauku karalienes sējumus paplašina ar katru gadu, tāpēc jāpadomā par speciālas sējmašīnas iegādi.

Lielā, nopietnā saruna raisījās tajā dienā Ļeņina kolhoza trešajā brigādē. Ļaudis minēja vārdā vainas un vaininiekus, prasīja no ikviena kolhoznieka pilnā mērā atbildēt par uzticētā uzdevuma izpildi. Tas ir labi, tomēr gribējās vairāk uzzināt par izmaiņām sējumu struktūrā, jo Ļeņina kolhozā un arī trešajā brigādē vēl palielas platības aizņem zālāji. Tomēr nekā konkrēta nedzirdēja. Tiesa, pupas brigādē sēs divreiz lielākā platībā — 3 ha, pākšaugu mīstru — 22,4 ha, tomēr šeit neatsakās arī no «kultūras bez ražotnes», kā to teica agronome b. Auziņa. Pērn no auzu hektāra ieguva 4 cnt, tomēr šogad tās sēs 7 ha platībā, gandrīz par 2 ha vairāk nekā pērn. Vai tad auzu vietā nevarēja dzēja pameklēt auglīgāku kultūru?

Bez labas lopbarības bāzes, atstātas graudkopības nevar būt runa par augsti produktīvu lopkopību — tā ir patiesību patiesība. No katras govs kolhozā 1961. gadā izslaukts par 325 kg piena mazāk nekā iepriekšējā gadā. Vai nav jāteic, ka tieši laukopības atpalcības dēļ lopkopji sāk zaudēt agrāko labo slavu? Trešajā brigādē ir lieliskas darba pirmirndnieces — A. Oļukalne, O. Penčuka, K. Vilcāne u. c., kuras, pateicoties savam pašizlīdzīgajam darbam, gūst labus panākumus. Bet šādu bāku vajag vairāk! Un tāpēc nevar piedot, ka kolhoza valde un brigadieris diezgan maz interesējas par lopkopju darbu, kadriem un to izaugsmi. Viegļākas pretesības ceļu ejot, neiegūst ne lopkopību, ne saimniecību.

R. Birze

Krustpils rajonā

Lielāku vērību ciltsdarbam

Latvijas brūno lopu šķirne ir veselu lopkopju paaudžu darba auglis, un katru mūsu lauksaimniecības darbinieku pienākums ir ne vien saglabāt, bet arī arvien vairāk pilnveidot šo šķirni, kas ieguvusi atzinību ne tikai mūsu republikā un citās Padomju zemes malās, bet arī aiz tās robežām.

Krustpils rajonā ir vēl maz tiršķirnes lopu un lielākā daļa no tiem ar zemu produktivitāti. 1961. gada rudenī 32 saimniecībās izdarīta liellopu un 11 saimniecībās cūku bonitēšana. Lopu bonitēšana saimniecībā dod sīku analīzi par

ganāmpulka šķirni, produktivitāti. Vadoties no šiem materiāliem, var veikt lopu izslasi atslasi.

Rajonā no bonitētiem 12.200 liellopiem tiršķirnes ir tikai 27 procenti. Pēc kompleksā novērtējuma, ieskaitot vaislas bulļus, ietilpst: elites rekorda klasē — 0,1 procenti, elites klasē — 0,7 procenti, pirmā — 14 procenti, otrā — 30 procenti un ārpus klases — 55,2 procenti liellopu. Pēc bonitēšanas materiāliem, rajonā caurmērā no govs gadā iegūts 2424 kg piena ar tauku saturu pienā 3,93 procenti. Vidējie ražības rādītāji ir ārpus klases.

Saimniecības nosaukums	Tiršķirnes lopu skaits %	Izslaukts no govs kg	Tauku saturš %
Labākie ganāmpulki:			
Nākotne	89	3295	4,00
Ļeņina	48	2812	3,93
Plaviņu izmēģ. paraugsaimn.	48	2614	4,05
Vietalvas padomju saimniecība	30	2474	4,02
Maz izkopti ganāmpulki ar zemiem rādītājiem:			
Arājs	2	1695	3,82
Kārļa Marksa	3	1760	3,77
Daugava	3	2210	3,69
Jāņupe	4	1721	3,93

Cukurbiešu audzētājiem

Rīgas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcas Ziemeļrietumu galvenā konstruktora biroja kolektīvs izstrādā līdzekļus darbietilpīgu procesu kompleksai mehanizācijai un automatizācijai lopkopībā, rada agregātus cukurbiešu mehanizētai novākšanai un rušināmkultūru rindstarpu apstrādei.

Attēlā: (no kreisās) vecākie inženieri Elmārs Punte un Igo Bērziņš izstrādā cukurbiešu precīzās izsējas agregāta rasējumus.

S. Daņilova (LTA) foto

Zirņi—patiešām vērtīga kultūra

PSKP XXII kongresa lēmumos mūsu zemes lauksaimniecībai izvirzīts uzdevums krasi palielināt visu lauksaimniecības kultūru ražību un iegūt no katra zemes hektāra maksimālo produkcijas daudzumu ar vismazāko darba spēka un līdzekļu patēriņu. Pildot šo lēmumu, mūsu republikas kolhozi un padomju saimniecības cenšas saimnieciski izmantot zemi un pašlaik revīdē sējumu platību struktūru, lai zemes lielāko daļu aizņemtu ar visražīgākajām kultūrām. Līdzās kukurūzai un cukurbietēm paredzēts ievērojami paplašināt lopbarības pupu un zirņu sējumus.

Kāpēc tik daudz uzmanības tiek veltīts pākšaugu kultūrām, tai skaitā arī zirņiem? Tas tiek darīts tāpēc, ka zirņiem tāpat kā citām pākšaugu kultūrām ir augsta barības vērtība, tie satur daudz sagremojamā olbaltuma. Ja zirņu raža caurmērā no hektāra ir 20 centneru, tad tie dod vidēji no centnera 2.800 barības vienību un 394 kilogramus sagremojamā olbaltuma. Turpretim auzas ar tikpat augstu ražu — 20 centneriem no hektāra, dod tikai 2.330 barības vienību un 166 kilogramus sagremojamā olbaltuma, bet ābolīna un timotiņa siens, ja tā raža ir 40 centneri no hektāra, dod caurmērā no hektāra 2.000 barības vienību un 143 kilogramus sagremojamā olbaltuma. Šie dati uzskatāmi rāda zirņu priekšrocības. Tāpēc, palielinot zirņu ražošanu, mēs uzlabojam lopbarības vērtību, bagāti-

nām to ar olbaltumu. Zirņi satur ne tikai koncentrētu olbaltumu, bet arī aminoskābju koncentrātu, kas tik ļoti nepieciešams kā cilvēkiem, tā arī dzīvniekiem.

Bez tam zirņi ir labs priekšaug visām lauksaimniecības kultūrām. Ja zirņu raža sasniedz 20 centnerus no hektāra, tie uzņem no gaisa 105 kilogramus slāpekļa un atstāj vidēji katrā hektārā augsnes 47 kilogramus šīs vērtīgās vielas. Jo augstāka ir zirņu raža, jo vairāk augsne saņem arī slāpekļa.

Prakse liecina, ka zirņi mūsu republikas apstākļos spēj dot augstas ražas. Piemēram, 1960. gadā Dobeles rajona Tērvetes kolhozs 15 hektāru platībā ievāca caurmērā no hektāra 32,9 centnerus zirņu, Tukuma rajona kolhozs «Spēks» 10,5 hektāru platībā novāca 26,7 centnerus zirņu no katra hektāra un Tukuma rajona kolhozs «Dzintene» 36 hektāru platībā caurmērā no hektāra ieguva 19,7 centnerus.

Zinātniskās pētniecības iestāžu izmēģinājumos, kā arī labāko kolhozu un padomju saimniecību praksē noskaidroti mūsu republikas apstākļos vislabākie agrotehniskie paņēmieni, kas dod iespēju iegūt labas zirņu ražas. Zirņiem ierādāmas platības, kuru augsne satur pietiekami daudz barības vielu un kalķa. Šīm platībām jābūt labi nosusinātām un uzartām jau rudenī, kas dod iespēju zirņus iesēt

agrā pavasarī. Tas ir viens no svarīgākajiem priekšnoteikumiem augstas ražas iegūšanai. Labākais priekšaugis zirņiem ir ziemāji un rušināmas kultūras, kas saņēmušas organisko un minerālo mēslojumu. Zirņu agrinās šķirnes var sēt arī aizņemtajā papuvē.

Augsni kultivējot pirms zirņu sējas, ieteicams dot caurmērā uz hektāru 2 centnerus superfosfāta un 1 līdz 1,5 centneriem kālija mēslu. Zirņu sēkla pirms sējas kodināma ar granozānu vai merkurānu, apstrādājama ar molibdenskābes amoniju un izsējas dienā — ar nitrogēnu.

Zirņus labāk izsēt ar rindu sējmašīnu, bet vislabāk ar šaurrindu sējmašīnu. Izsējas normu nosaka atkarībā no šķirnes, graudu lielumā un saimnieciskā noderīguma. Tiršķirnei optimālā izsējas norma agrinā šķirņu zirņiem ir 120, bet vēlināmajām šķirnēm — 100 graudu uz 1 kvadrātmētru.

Pēc sējas lauku ieteicams pievērst, lai uzlabotu mitruma apstākļus un izlīdzinātu augsni.

Zirņu šķirnes sējai izraugāmas atkarībā no augsnes apstākļiem un agrofonā.

Auglīgākās, no nezālēm tīrās augsnes un labā agrofonā vislīdzīgākās ražas dod tādas agrinās šķirnes kā «Torsdāg 3», «Maskavas 559», «Balva» un «Uladovskij». Šo šķirņu augiem ir īsi stiebrī, tāpēc tos drīz var nomākt nezāles, it īpaši vārpata.

Vēlinās šķirnes — Stendes Hero un Stendes pelušķi — labā agrofonā ilgi zied un tiršējas sējumu sakrīt veldrē. Šīs šķirnes nav tik izvēlīgas augsnes ziņā, ja tās iesēj agri. Agrinā šķirņu zirņi sējami tiršējā vai maisījumā ar auzām, miežiem vai vasaras kviešiem, lai zirņi mazāk veldrētos un radītu labākus apstākļus šīs kultūras mehanizētai novākšanai. Taču citu kultūru piejaukums nedrīkst būt liels — 20 līdz 40 kilogrami uz vienu hektāru. Viens otrs no saimniecību vadītājiem, maskējoties aiz mistra izkārtnes, faktiski gata-vojas plašos apmēros sēt mūsu apstākļos mazizdevīgās auzas. Tāda nostāja ir aplama.

Latvijas klimata apstākļos zirņi pēc nopļaušanas saliekami zārdos, jo nevienmērīgās nobriešanas un veldrēšanās dēļ mums pagaidām vēl nav iespējams zirņus novākt ar kombainu. Maisījumā ar labībām audzētos zirņus daļēji var novākt ar labības kombainiem vai pārveidotām labības plaujmašīnām un kūlīšu sējējiem. Saveldrējušos sējumus novāc ar traktora šķūri un saliek zārdos.

Zirņiem jāņem pienācīgā vietā kolhozu un padomju saimniecību laukos. Šī kultūra vienlaikus atrisina trīs uzdevumus: palielina graudu kopražu, nostiprina barības bāzi, papildinot lopbarību ar olbaltumu, un ceļ augsnes auglību.

P. Serbžinskis,

Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijas Zinātnes un pirmirndnieku pieredzes propagandas un ieviešanas pārvaldes galvenais agronoms

Minētie skaitļi liecina, ka saimniecībās maz vērības veltī šķirnes izkopšanai. Zootehniskās uzskaites trūkuma dēļ liellopi nav bonitēti kolhozos «Sarkanais karogs», «Uzvara», «Komunārs». Speciālistiem nav zināms, kuras ir labākās govis, lai no tām atlasītu telites ganāmpulka remontam. Brāķēšanu izdara, nevadoties no lopu produktivitātes. Aplecina teles, kurām mazs dzīvsvars. Visa tā rezultātā iegūstam govis, kuras ir neattīstījušas un mazražīgas.

Lai pilnveidotu lopu šķirni, celtu produktivitāti, jāizmanto augstvērtīgi vaislas bulļi, kas izvietoti mājlopu maksīgās apsēklošanas stacijās. Krustpils rajonā daži vadītāji maz domā par šiem jautājumiem. Vēl joprojām izmanto mazvērtīgus bezšķirnes bulļus un kūļus. Tādi gadījumi bijuši kolhozos «Komunārs», «Sarkanais karogs», «Uzvara», «Padomju Armija» un citur.

Raksturīgi, ka kolhozos, kuros atrodas mazvērtīgi vaislinieki, nepraktizē maksīgo apsēklošanu. Lieki teikt, ka ganāmpulka atrašanās tādā ceļā kvalitatīvi neuzlabojas. Kopsaimniecībām galu galā tas ir ekonomiski neizdevīgi.

Ciltsdarbā nav ciešama paviršība. Diemžēl, tā dažviet ieviesusies. Tā, piemēram, apsēklošanas un atnešanās žurnālos ierakstus izdara neregulāri vai nemaz un nav iespējams kontrolēt govju grūsnību.

Kolhoza «Sarkanais karogs» teritorijā nav liela. Lopkopības speciālistu pietiekoši, zootehniskā uzskaitē varēja būt priekšzīmīga. Bet, tā kā priekšsēdētājs pietiekoši neprasa no speciālistiem tiem uzticēto pienākumu izpildi, tad šodien ar uzskaiti un ciltsdarbu kolhozs ir pēdējā vietā rajonā.

Nepareizi rīkojas kolhoza «Komunārs» valdes priekšsēdētājs b. Kiškurno. Viņš cenšas iztikt bez speciālistiem, lai tiem nebūtu jāmaksā alga. Šeit nav kontrolsistēma, nav veterinārā feldšera. Viņu pienākumi jāpilda zootehnikai, neskatoties, vai to var paveikt, vai ne.

Vairāki kolhozu priekšsēdētāji neatzīst ciltis dokumentu kārtošanu, jo viņiem nav skaidrs, kāda tam nozīme. Piemēram, Raiņa kolhoza priekšsēdētājs b. Jelisejevs uzskata, ka zootehnikai svarīgāk rakt kartupeļus nekā veikt lopu bonitēšanu. Labi kārto ciltislietu dokumentāciju kolhoza «Uzvaras rits» zootehnikai b. Treikovska.

Ļoti slikti rajonā tiek kārtots ciltsdarbs cūkkopībā. Netiek apzīmēti sivēni, bet dažos kolhozos neapzīmē pat sivēnmātes.

1961. gadā izmēģinājumu paraugsaimniecībā liela skaitā iepirka tiršķirnes cūciņas un kūlīšus. Šinī gadā rajona kolhoziem un padomju saimniecībām varēs pārdot labus tiršķirnes kūlīšus. Kaut gan 1961. gadā rajonā tika iepirkti 95 tiršķirnes vaislas kūļi, tomēr dažviet to skaits ir nepietiekošs, tie ir bezšķirnes, tuvradnieciski, kā, piemēram, «Dubnā», «Uzvarā», «Komunārā», «Sarkanajā karogā». So saimniecību vadītāji un speciālisti pieļauj cūkkopībā tuvradniecību, aizmirstot, ka tā ir viena no sivēnu masveida samazināšanās cēloniem. Tie ir neveselīgi, nikuļo.

Visiem lopkopības speciālistiem daudz nopietnāk jānodarbojas ar ciltsdarbu, lai izaudzētu labu ganāmpulku un varētu pārdot šķirnes jaunlopus. Ja saimniecībā šos dzīvniekus pārdotu kā šķirnes materiālu, tad naudas ienākumi dubultotos un izstrādes diena būtu daudz vērtīgāka. Ieteicu visiem aizbraukt ekskursijā uz Cēsu rajona kolhozu «Sarkanais Oktobris», Valmieras rajona Bēraines un Ļeņina kolhoziem un Gulbenes rajona kolhozu «Spars», iepazīties un pamācīties no šo saimniecību pieredzes. Tur ir labi apmaksāta izstrādes diena. Izaudzēts labs ganāmpulks, kas ir regulāru un ilgstoša lopkopju un speciālistu darba rezultāts. Katru gadu tur pārdod šķirnes jaunlopus un cūciņas. Nostiprināta lopbarības bāze. Tādas iespējas ir arī katrai mūsu rajona saimniecībai, nepieciešams tikai darbs un zināšanas.

T. Krujele,

šķirnes dzīvnieku audzēšanas novada vecākā zootehnikā selekcionāre

Lai visur būtu mājīgi

Attēlā: Sērenes tautas nama lietišķās mākslas pulciņa dalībnieces (no kreisās) kolhoza «Centība» cūkkopec Rozālija Zadraka, mājsaimniece Mirdza Rugaine, pastniece Elza Jemeljanska, bibliotēkas vadītāja Inta Dobelniece kārtējās nodarbības.

Jēkabpils rajona Sērenes tautas nama lietišķās mākslas pulciņš uzsācis jauno gadu ar jaunām iecerēm. Strādāsim galvenokārt sabiedrisko telpu iekārtošanā, lai gaumīgi un mājīgi kļūtu mūsu sarkanie stūriši, klubi un bibliotēkas. Iecerēts no aust logu aizkarus un galdsega prezidija galdam. Tas, protams, prasīs daudz pūļu un neatlaidības, sākot ar kompozīcijas izstrādāšanu un beidzot ar gatavā auduma apdari.

Bet ar tādām pulciņa dalībniecēm kā R. Zadraku, M. Avotiņu, V. Ositi, I. Sirmoviču, M. Rugaini, L. Dreimani, I. Briveri un citām varēsīm daudz paveikt. Ikvienu pulciņa dalībnieci gatavos arī individuāli darbus izstādei.

Gaume ir mainīga parādība. Pulciņa dalībniecēm daudz jāmacās un jāvēro dzīve, kas kūsā ap mums un kuras veidotājs ir ikviens mū-

su biedrs — padomju cilvēks.

Lai labāk izprastu atsevišķas mākslas nozares, šoreiz lietišķo mākslu, janvāra sākumā Em. Melngaila Tautas mākslas nams organizēja pulciņu vadītāju kvalifikācijas celšanas semināru. Tā gaitā galveno uzmanību pievērsa sabiedrisko telpu iekārtošanai. Daudz jaunu ierosmju deva māksliniece E. Rubene, kā arī tikšanās ar pārstāvi no Igaunijas PSR Tautas mākslas nama. Mūsu kaimiņu — igauņu lietišķajā mākslā raksturīga liela vienkāršība formā un labs etnogrāfiskā un modernā savienojums.

Lietišķās mākslas pulciņiem šobrīd ir tikpat svarīga nozīme kā dramatiskajiem, deju u. c. pašdarbības veidiem.

I. Dobelniece,
Jēkabpils rajona
Sērenes tautas nama lietišķās mākslas pulciņa vadītāja

Audzinašanas stunda uzņēmumā

Mūsu mazos audzēkņus ļoti interesē darba nozares, kur strādā viņu vecāki. Tāpēc arī lielu sajūsmu izraisa ceturtajā klasē rīkotā atklātā audzināšanas stunda rajona rūpnieciskajā kombinātā norisinātā norīkots b. Dzērviļis Viņas pastāstīja par

sīki iepazīstināja bērņus ar ražošanas procesa vilnas apstrādi. Pēc tam turpat zālē skolēni tikās ar darba pirmrindniekiem — vērpeļu Irmu Kalniņu, normētāju Jevoņiju Podnieci, maiņas meistari Tamāru Poleičko.

Jēkabpils Ividusskolas skolotāja

Cik ilgi mēnīs kino cienītājus?

Gada sākumā ar interesi izlasīju «Brīvā Daugavā» publicēto rakstu par kultūras darbinieku plāniem un iecerēm 1962. gadā. Tas viss ir ļoti labi. Tikai rūgti ar sirdi kļūst mums, Jēkabpils gaļas pārstrādāšanas uzņēmuma Biržu ciema Pūteļu lopu uzbarošanas punkta strādniekiem, ka pat kino nevaram noskatīties reizi nedēļā. Kādreiz kino seansi notika regulāri, bet nu jau labu laiku neredzam filmas. Afīšas gan atsūta, izziņo, bet nereti sapulcējušies kino cie-

nītāji velti gaida atbraucam kinomehāniķi b. Skuju. Velti tērēts laiks, mērots ceļa gabals...

Arī mūsu mazais kolektīvs ieliek savu daļu septiņgades pūrā, tāpēc arī pamatoti prasām kinoteātra «Komjaunietis» direktoram b. Sinkem: «Kad beidzot varēsim normāli noskatīties paredzētās kino filmas? Mēs negribam būt pabērna lomā.»

V. Lebedeva,
Biržu ciema lopu uzbarošanas punkta strādniece

Pareizrakstība visiem saistoša

«Sākot ar 1962. g. 2. janvāri autobuss satiks Jēkabpils—Grāvēļas aties pulkstens 8.00 no rīta no Jēkabpils autostacijas

otrais reiss pulkstens 14.54 paliks bez pārmaiņām. Tāds izskatās paziņojums, kurā 11. ATK dispečeri pavēstījuši Jēkabpils iedzīvotājiem un iebraucējiem autobusa pienākšanas un atiešanas laiku. Sinī norakstā nekā neesam grozījuši.

Grūtāk būs pasažieriem tikt Grāvēļās, kad «autobuss aizies satiksmē», jo arī ar to otro reisu ir tā, kā ir.

Tāču nenokariet galvu! Ēdnica gādās par siltām pusdienām. Pasiņegs tādus gardumus, kādus pat sapņos nebūsim redzējuši. Piemēram, kurš ir ēdis «risugaļas zupu»? Noteikti jānogaršo! Var ēst arī

«novārtītus makaronus», «kart. nov. ar gaļu». Vabūt vēlaties «kotleti poltavas»? Lūdzu! Tas viss minēts ēdienu kartē. Ja buvētē vēl atradīsies «rigas alus», tad iznāks karaliskā pusdienas!

Dabīgi, kad esat tik sāpīgi padēdis, nevarat slaidīties bez darba. Jēkabpiliēši ir darbīga tauta un neļaus nevienam slinkot. Viņi pat veikalus iemācījuši strādāt! Un ne tikai veikalus, arī pārējās iestādes. Tā pati pieminētā autostacija strādā no 4.45—22.30. Restorāns darbu beidz tikai 23.

No kādas sēmales pretim raugās zīmīte — «piedāvā govī divi pienī» (varbūt rakstītājs te domājis — ar divi pupi). Tad jums patiešām būtu vērtīgs suvenīrs no Jēkabpils! Zēl tikai, ka šo retu-

LATVIJAS PSR TAUTAS SAIMNIECĪBAS SASNIEGUMU IZSTĀDE

Eduarda Ābeles tabletes

Latvijas PSR Tautas saimniecības sasniegumu izstādē kāds stends rāda pieredzi dārzeņu un puķu audzēšanā bez augsnes. Šis oriģinālās metodes lietošanas efektu dārzeņu audzēšanā un puķkopībā uzskatāmi rāda fotogrāfijas un diagramas. Turpat izstādīti arī stikla trauciņi ar speciālām tabletēm, ko izgatavojis Tiraines selekcijas un izmēģinājumu stacijas zinātniskais līdzstrādnieks Eduards Ābele. Šīs tabletes satur vairāk nekā desmit dažādas minerālvielas, kas sakopotas stingrā proporcijā. Šīs tabletes nodrošina augiem labu attīstību un augstas dārzeņu ražas.

Tiraines selekcijas un izmēģinājumu stacijā izgatavotas divu veidu tabletes: «A» un «B». «A» tabletes paredzētas parastajā augsnē audzējamu kultūru mēslošanai, bet «B» tabletes, izšķīdinātas ūdenī,

dod bez augsnes audzējamām puķēm.

Tabletes un pulverveidīgos bariņas maisījumus jau izmanto daudzi dārzeņu audzētāji un puķkopji. Pērn dārzeņus pēc Eduarda Ābeles metodes bez augsnes audzēja jau vairāk nekā 60 republikas kolhozos un padomju saimniecībās. Ar sevišķi labiem panākumiem šo pamēmienu lieto Rīgas rajona kolhoza «Mārupe» un šā rajona Zdanova lauksaimniecības arteli, kur gūti teicami rezultāti.

Tabletes un pulverveidīgos bariņas maisījumus izgatavo Siguldas rūpniecības kombināts. Pērn šis kombināts jau ražoja lielu daudzumu šā mēslošanas līdzekļa gan kolhozu un padomju saimniecību vajadzībām, gan arī puķkopības cienītājiem.

Tautas daiļrade

Republikas Tautas saimniecības sasniegumu izstādē eksponēti lietišķās mākslas meistaru izstrādājumi.

Daudzo eksponātu vidū ir mākslas izstrādājumu kombināta «Māksla» meistaru un Liepājas lietišķās mākslas skolas audzēkņu darbi — dažādi izstrādājumi no dzintara. Rīgas lietišķās mākslas skola demonstrē dažāda lieluma un veida vāzes, kafijas servizes, krāšņus ar

iespiedumiem rotātus ādas grāmatu apvākus un citus priekšmetus.

Apmeklētāju uzmanību saista Cēsu rūpniecības kombināta galdnieka Mārtiņa Ģipša un viņa sievas Hertas no koka izvirpošas vāzes, svečturi, dekoratīvi trauki un dažādi suvenīri.

Apmeklētāji jūsmo par lielisko no dzintara darināto «Liepājas bāku». Tās autors meistars Preiss ar lielu rūpību un precizitāti atveidojis istu bāku.

Šoferiem stingrākas prasības

Aizvadītajā gadā Jēkabpils rajona Valsts autoinspekcija kopā ar milicijas darbiniekiem un sabiedriskajiem autoinspektoriem daudz darījušas, lai cīnītos pret avārijām un satiksmes noteikumu pārkāpumiem. Tomēr vēl joprojām šādu noteikumu ir diezgan daudz.

Avāriju galvenais un gandrīz vienīgais iemesls — transporta līdzekļu vadīšana iereibušā stāvoklī. Par to liecina arī tāds fakts, ka 1961. gadā vadītāja tiesības par šādu pārkāpumu atņēmas 116 cilvēkiem. Jāatzīmē, ka visas avārijas notikušas tikai mūsu rajona šoferiem.

Arī šī gada janvārī atsevišķi šoferi jau paspējuši nodzert savas vadītāju apliecības. Kolhoza «Komunārs» šoferis N. Radjko, F. Druģevičko no 11. ATK un sagādās kantora autovadītājs V. Visleņevs, dzērumā sēžoties pie stūres, rupji pārkāpuši satiksmes noteikumus, un viņiem atņēmas vadītāja tiesības uz vienu gadu.

Daudz avāriju notiek arī citos republikas rajonos, tādēļ Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs izdevis dekrētu par autotransporta un pilsētu elektrotansporta vadītāju atbildību par satiksmes līdzekļu vadīšanu iereibušā stāvoklī. Tajā noteikts, ka vadītāji zaudē tiesības uz vienu gadu katrā šādā gadījumā neatkarīgi no reibuma pakāpes.

Ja triju gadu laikā pēc tiesību atgūšanas šoferis atkal iereibis sēžas pie stūres, viņš zaudē tiesības uz laiku līdz trim gadiem. Ja šādam šoferim ir motociklista, traktorista vai kombainiera tiesi-

bas, viņš vienlaikus zaudē arī tās.

Tiesības zaudējušajam šoferim pēc soda termiņa izbeigšanās jāiztur pārbaudījums par satiksmes noteikumiem tajā rajona autoinspekcijā, kurā atņemtas tiesības. Pēc tam viņš saņem eksaminācijas kartīti, ar kuru tam jāierodas Rīgā, Valsts autoinspekcijā, lai izturētu pārbaudījumu vadīšanā. Pirms pārbaudījumiem transporta vadītājs jāpārbauda medicīniskajai komisijai, jo eksāmenus tiesību iegūšanai varēs kārtot tikai tie, kuri iesniegs izziņas, ka viņi piemēroti transporta līdzekļu vadīšanai.

Izmaiņas izdarītas arī brīdinājumu talona maiņišanas kārtībā. Tajā izdara atzīmi par šādiem satiksmes noteikumu pārkāpumiem:

- a) par noteiktā ātruma pārsniegšanu bīstamās vietās;
- b) par apdzīšanas un manevrēšanas noteikumu ignorēšanu;
- c) par braukšanu pa kreiso pusi, apdraudot kustības drošību, un kustības rindas neievērošanu;
- d) par braukšanu ar transporta līdzekli, kuram ir kādi defekti, vai arī buksēšanas noteikumu neievērošanu;
- e) par krustojumu un dzelzceļa pārbrauktuvi šķērsošanas noteikumu neievērošanu;
- f) par cilvēku nepareizu pārvadāšanu automašīnās un ar motocikliem;
- g) par apstāšanos un stāvēšanu vietās, kur tas nav atļauts;
- h) par nepareizu apgaismošanas ierīču lietošanu.

Agrāk izdotajos brīdinājumu talonos izdaris atzīmi katrā gadījumā, kad autovadītājs izdaris pārkāpumu, kas minēts jaunajos noteikumos.

Sakarā ar to, ka visā Padomju Savienībā, kā arī Latvijas PSR ieviesti jauna veida automašīnu numuri ar trim sēriju burtiem, tām autosaimniecībām, kurās atrodas mašīnas ar sēriju burtiem LO un LP, jānomaina numuri līdz gadsimkārtējai tehniskai apskatei. Lai saņemtu jauno numuru, valsts bankā jāiemaksā 1,50 rubļi.

V. Makejevs,
vecākais valsts autoinspektors Jēkabpils rajonā

Aug darbaļaužu materiālā labklājība

Nemitīgi augot kolhozu ienākumiem, ievērojami palielinājusies arī izstrādes dienas vērtība. Caklie kolhoznieki par savu darbu saņem ievērojamas naudas summas, daudzi daļu no saņemtās naudas nogulda krājkasēs. Sogad vien kolhoznieki rajona krājkasēs noguldījuši vairāk nekā 20.000 rubļu.

Spilgts darbaļaužu materiālās labklājības pieauguma rādītājs ir noguldītāju skaita un noguldītās summas pieaugums mūsu rajona krājkasēs. Laika posmā no 1958. gada līdz šim laikam noguldījumu atlikums krājkasēs pieaudzis 2 reizes, bet kolhoznieku noguldītā summa — divas ar pus reizes. Krājkases aģentūras «Vecsece» zonā un Neretas krājkases apkalpojamā teritorijā katrs trešais iedzīvotājs ir noguldītājs.

Pagājušajā gadā labus rezultātus iedzīvotāju brīvo līdzekļu piesaistīšanā sasniegza krājkases aģentūra pie Leimaņu sakaru nodaļas, kur par kontrolieri strādā b. Kozuliņa. Te noguldījumu piesaistīšanas gada plāns izpildīts par 383% un noguldījumu atlikums pieaudzis par 14.500 rubļu. Jāatzīmē, ka Leimaņu sakaru nodaļas kolektīvs 1961. gadā izcīnīja godpilno nosaukumu «Komunistiskā darba brigāde».

Krājkases aģentūru Vecdaudzevē atvēra tikai pagājušajā gadā. Jau ar pirmajām dienām kontroliere b. Smildziņa plaši informēja darbaļaudis par noguldītāju priekšrocībām, tāpēc īsā laikā te jau piesaistīti vairāk nekā 60 noguldītāji.

Par ietaupījumu glabāšanu krājkasēs noguldītāji katru gadu saņem ievērojamas summas procentu veidā. Tā, piemēram, par 1961. gadā izmaksātajiem procentiem noguldītāji var iegādāties turpat 400 veļas mazgājamās mašīnas «Rīga-60».

E. Goba,
Jēkabpils rajona
centrālās krājkases vadītājs

Sacensības žibulēšanā

28. janvārī uz Kālu ezera notika Krustpils rajona meistarsacīkstes žibulēšanā, kurās piedalījās 18 komandas. Sportistu vidū bija gan 78, gan 18 gadu veci, jo ar šo sporta veidu nodarbojas visdažādāko profesiju un vecuma pārstāvji. Sacensību norise apmierināja galalībniekus, gan tiesnešus. Netrūka arī visai uzjautrināto gadījumu.

Dažs labs gan aizbrauca mājās bez «lielā loma», bet visumā dalībnieki izteica atzinību Krustpils LBSB «Vārpa» padomei un makšķernieku sekcijas priekšsēdētājam b. Sizovam par interesanto pasākumu.

Par šī gada rajona meistaru žibulēšanā kļuva Konstantīns Gedušs, kurš paredzēto 4 stundu laikā nozvejoja 2,1 kg asaru. Otro vietu ieņēma viņa dēls Leontīns Gedušs ar 1,99 kg. Abi viņi pārstāv nerūdas izrakteņu kombinātu. Trešajā vietā individuāli ierindojās Krustpils cukurfabrikas pārstāvis A. Vasiļjevs.

Komandu vērtējumā uzvarēja nerūdas izrakteņu kombināta 1. komanda ar 130 punktiem. Otrajā — tā paša uzņēmuma 2. komanda ar 105 punktiem. Trešajā vietā — Krustpils cukurfabrika ar 95 punktiem.

Uzvarētājiem rajona makšķernieku sekcijas priekšsēdētājs b. Sizovs pasniedza «Vārpas» padomes diplomus un balvas.

O. Cesbergs

Redaktors E. KOCENS

Skaidrīte Jāņa m. Jaunzeme, dzīv. Krustpilī, Parka ielā 6, ierosinājis laulības šķiršanu pret vīru Arturu Indriķi d. Jaunzemu, dzīv. Krustpilī, Krasta ielā 81.

Lietu izskatīs Krustpils rajona tautas tiesa.

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālrūpī redakcijā — 2342, redaktora vietniekam — 2502, literāriem līdzstrādniekiem — 2340, tiešās vado tālsatiksmē — 7, Krustpils rajona abonentiem — Krustpils 353. Redakcija Jēkabpilī, Brīvības ielā 213.

Газета «Брива Даугава» — орган Екабпилского и Крустпилского районных комитетов КП Латвии и районных Советов депутатов трудящихся, г. Екабпилс, Латвийская ССР.